

POLITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti maa-
ilmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 126

Torstaina, toukok. 31 p.—Thursday, May 31

KYMMENEN VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Canadassa suuri kiihtymys pakol- lisen sotapalveluksen johdosta

Työväenjärjestöt, Canadian sos. puolue ja koko Quebecin väestö on hallitusta vastaan

Ottawa, Ont., toukok. 29 p. — Kautta koko Canadian ovat työväenjärjestöt toimeenpanneet kiihkeitä mielenosoituksia pakolista asevelvollisuutta vastaan, joka lainlaadinnalla tietä aijo-
taan kohdakkain kanadalaisien kannettavaksi sälyttää. Canadian "Trades and Labor Congressin" toimeenpaneva komitea on jyr-
kästi asettanut pakollista ase-
velvollisuutta vastaan ja maan
kaikilta äärit ovat työväenjär-
jestöt sähkösanomilla ilmoitta-
neet lämpimästi kannattavansa
keskusviraston ottamaa kan-
taa.

Tämän viikon perjantaina tu-
levat kaikkien työväenjärjestöjen
edustajat kokoontumaan Otta-
waan keskustelemaan hallituksen
toimenpiteiden johdosta ja siitä,
mitä työläiset kautta maan tule-
vat tekemään pakollista sotapal-
velusta vastustukseksi.

Sosialistit toimivat pelottavasti

Mikäli lukuisat sähkösanomat
kertovat, ovat sos. demokraatit
maan kaikilla ääriillä toimeenpan-
neet asevelvollisuutta vastusta-
via kokouksia, joissa on laadittu
jyrkkiä vastalauseita hallituksen
ajetta vastaan. Näistä eritoten
mainittakoon Vancouverissa, B.
C., t.k. 28 p. pidetty kokous, josta
m.m. pääministeri Bordenille
lähetettiin jyrkkiä sähkösanomia,
sekä vaatimus erota virastaan.
Kokouksen sanotaan olleen kiih-
keimmän, mitä paikkakunnalla
mieluisuutena on toimeenpanettu
ja siihen osallistuneet henkilöt ei-
vät mitenkään halunneet la-
jaan "Työn Temppeleihin", vaan

oli toinen kokous samaan aikaan
pidettävä kokouhuoneen ulko-
puolella.

Samaan aikaan pidettiin To-
rontossa, Canadassa sos. demok-
raattisen puolueen päämajassa,
myöskin kokous, jossa päätet-
tiin "vastustaa jokaista yritystä
saada maassa voimaan pakolli-
nen asevelvollisuus". Samassa
kokouksessa vaadittiin myöskin
pakkotoimenpiteillä ruokavara-
roilla keinottelemisen lopettami-
sta nimittämällä ruokavarojen
järjestäjä, jolle on nimittetty
neuvoo antava komitea, jonka
jäsenistä neljä viidettä osaa tu-
lee olla työväen edustajia. Ko-
kouksessa päätettiin myöskin
panna liikkeelle anomus, jonka
alle asevelvollisuutta vastusta-
vat henkilöt kirjottavat nimen-
sä, jotta hallitukselle ilmaistai-
siin kansan todellinen mielipide.

Quebecin maakunnassa valtavia mielenosoituksia

Kaikkia Quebecin maakunnan
kaupungeissa on viimeisten päi-
vien aikana toimeenpantu jyrkei-
viä mielenosoituksia, joissa on
ollut tuhansia osallistajia. Eri-
toisen näistä mainittava Mont-
realign pidetty kokous, jossa
seitsä toisinaan on ollut 10-
000 miestä puhujia kuulemassa
ja katuparaateissa osallistajia.
Näissä on kiihtymys kohonnut
niinkin korkealle, että ohi men-
nen on rikottu laseja ja muut-
ten kiihkeästi ilmaistu mieltä.
Katoliin papistokin on asevel-
vollisuutta vastaan ja niinpä on

(Jatkoa kolmannella sivulla)

Venäläiset vaativat liittolaistensa rau- hanehtoja julki- suuteen

Työväen ja sotilasten edustaja-
neuvosto ilmoittaa saattavansa
omnipain rauhanneuvottelut a-
lulle pian elleivät Venäjän liit-
tolaiset suostu tekemään rau-
haa kohtuullisilla ehdoilla.

Pietari, 30 p. toukok. — Tääl-
lä laajoissa piireissä vakuutetaan
olevan uskottavinta, että liittou-
nueen pian ilmaisevat vähentä-
neen vaatimuksiaan rauhan-
ehdoiksi, mikäli kun ehtoina on kä-
sittävää Englannin pääministeri
Lloyd-Georgin ilmaisemat ehdot.
Työläisten ja sotilasten edusta-
jien virallisessa tiedonannossa
selitetään, että liittolaisten Ven-
äjälle antamassaan vastauksessa
tulee selvästi ilmaista ne eh-
dot joilla rauha suostutaan te-
kemään. Ellei tyydyttävää seli-
tystä anneta — niin sanotaan tie-
donannossa — tulee Venäjän
työväen ja sotilasten edustajis-
to toimittamaan asiat niin, että
rauhanneuvottelut tulevat pian
alotetuiksi.

Työläisiä varotetaan liiallisesta juopottelemisesta

Työläisten ja sotilasten edus-
tusten taholta on julkaistu kan-
salle osotettu vetoamus, jossa va-
rotetaan palovainan käytöstä se-
littään, että se on ollut Venäjän
vanhan hallituksen esittämää kan-
saa varten syytä että se auttoi
hallitusta, nyt musta-sotilaisesta
yritystä saada maan asukkaat
huumatuksi väkijoukolla seka-
ruorin ja erimielisyyksien syn-
nyttämiseksi ja lopulta entisen
hallitusjärjestelmän palauttamise-
ksi. Vodka käytännönnottoa
seuraisi — niin sanotun selos-
tuksessa — että eri kyläkunnat
alkaisivat taistella keskenään ja
vanhan järjestelmän kannattajat

(Jatkoa kolmannella sivulla)

Hurjia rotukaha- koita East St. Louisissa

Neekerien työmaille tuottaminen
aiheuttanut laukausten
vaihdon

East St. Louis, Ill., toukok. 29
p. — Tanaan haavoittui kolme
valkoihoista ja viisi neekerä ja
kolmekymmentä neekerä pie-
sittyn pahoin. Laukausten vaihdos-
sa ja tappelussa, joka syntyi
kun paikkakunnan kannutuslai-
toksin, ampumatarvetehtaitiin
ja muihin laitoksiin tuotettiin
suuri määrä neekereitä lisää.

Sotaväki "rauhaa" ylläpitämässä

Vaikka kaupungin kaduilla on
kaiken aikaa risteillyt kuusi
komppania Illinoisin kansallisi-
kaartilaisia, niin sittenkin uu-
siutui hakakka kun muuan nee-
keri ilmaantui kadulle. Kaikki
kapakat suljettiin klo 6 illalla ja
elävienkuvien teattereita ei avat-
tu koko päivänä.

Kapitalistit tuottaneet paikka- kunnalle 8,000 neekerä

Kaupunkiin ovat paikkakun-
nan teollisuuslaitosten omistajat
tämän vuoden kuluessa tuotta-
neet kaikkiaan 8,000 neekerä,
joita on kaikissa teollisuuslaitok-
sissa alettu käyttää valkoihoi-
sten sijalla. Aina kun valkoihoi-
sia on pantu työmaille pois,
niin niitten tilalle on otettu hal-
pakkaisi neekereitä. Tämän
toimenpiteen johdosta on
valkoihoisten keskuudessa alkanut
ilmetä yleistä työttömyyttä
siitä huolimatta, että kaikki teol-
luslaitokset ovat vötä päivää
olleet käynnissä. Tämän vuoksi
ovat työläiset kaikkialla nostaneet
ankaran vastalauseen työn-
antajien menettelyn johdosta.
Viime maanantaina sitten oli
suuri vastalausekokous kaupun-

(Jatkoa kolmannella sivulla)

Englanti menet- tänyt risteilijän

Torpedo-hävittäjä ja sairaala-
laiva myöskin uponneet.

Lontoo, 30 p. toukok. — Lai-
vastovirasto on ilmoittanut, että
apuristeilijä Hilary on torpedoit-
tu ja upunut Pohjanmerellä. Laivan
miehistä 4 sai surmansa
räjähdyksessä. Niinkään on u-
pottettu Välimerellä sairaalalaiva,
Dover Castle. Laivamiehistä 6
on kadoksissa. Torpedo-hävittä-
jän on ilmoitettu uponneen yhti-
teentörmäyksessä.

Ranskalainen laiva upunut

New York, 30 p. toukok. —
Täältä maaliskuun 2 päivä Hav-
reen lähtenyt ranskalainen höy-
rylaiva, Meuse, on upottettu tän-
ne saapuneen tiedon mukaan.
Laiva oli 4,075 tonnin kantoinen
ja oli sillä Ranskaan vietävänä
lasti sotatarpeita.

Norjalainen laiva upotettu

Corunna, Espanja, 30 p. tou-
kok. — Norjalainen 3,000 ton-
nin kantoinen laiva, Unia, on
upotettu. Miehistö on saapunut
maihin tänne.

Amerikalainen laiva upotettu

New York, 30 p. toukok. —
Tänne on saapunut sähkösa-
noita, jossa ilmoitetaan, että ame-
rikalainen laiva, Magnus Man-
son, on upottettu Lissabonin e-
dustalla, t.k. 25 p. Laiva oli
1,750 tonnin kantoinen.

Ruotsalaisille laivoille luvattu oikeus rauhassa palata ko- timaahansa

Lontoo, 30 p. toukok. — Sak-
san hallitus on myöntänyt niille
ruotsalaisille ja norjalaisille lai-
voille, jotka nykyään ovat Eng-
lannin satamassa oikeuden men-
nä kotimaahansa häiritsemättä
heinäkuun 1 päivän jätystä.

Ranskan edustajaka- mari lyhen tänyt naisten työviikko

Paris, toukok. 29 p. — Rans-
kan edustajakamari hyväksyi tä-
näin lain, jonka mukaan naisil-
la teollisuuslaitoilla on
myönnettävä puoli päivää luan-
taista vapaaksi. Tämä laki sää-
dettiin sen sopimuksen mukaan,
joka äsksen hyväksyttiin naisöy-
läisten lakon aikana Parisissa
työläisten ja työnantajien yhtei-
sessä konferenssissa.

Työministeri vastustanut lakia

Leon Bourgeois, Ranskan työ-
ministeri, vastusti lakiesityksen
hyväksymistä heti käynnössään
sovellettavaksi, koska hänen
mielustaan kaikilla työaloilla ei
sitä heti voitaisi toteuttaa vaika
periaatteessa hyväksyttäväksi
itse ajatus ja vaikka jokainen
mahdollisimman pian sitä halu-
aisikin toteuttaa.

Yleislakko Uruguay'ssa

Buenos Aires, 30 p. toukok. —
Uruguay'ssa on Työväen Liitto
julistanut yleislakon. Hallitus
on, nelänten rettelöitä tapahtuvan,
määrännyt sotaväkeä järjestystä
ylläpitämään Montevideossa, U-
rugway'n pääkaupungissa. Sano-
malehtiä ei ole ilmestynyt.

SAHATYÖLÄISET SAANEET PALKANKOROTUSTA

Mill City, Ore., toukok. 28 p. —
Hammond Lumber Compan-
yn tälläkäläisellä saballa on am-
mattaidottomien miesten palk-
kaa kohotettu \$3.00 kymmentun-
selta työpäivältä. Yhtiö joutui
tälläkäläiselleen kohottamaan
palkkaa 25 sentillä päivästä koh-
den, vaikka aivan hiljattain jo
oli 25 sentillä palkkoja kohotta-
nut.

Länsirannikon kapi- talistit työläisvas- taisia säädöksiä puuhaamassa

Portland, Ore., toukok. 29 p. —
Eilen oli Portlandin kauppa-
seuralla suuret juhlat, joihin oli
edustajia saapunut kaikista länsi-
rannikon kaupaseuroista, jotka
viime aikoina ovat yhdistyneet
yhdessä kokonaisuudeksi
"etujansa valvomaan", kuten he
suvaitsivat sanoa. Juhlien aika-
na pidettiin juhlapäiväliiselle, jois-
sa puheita pitivät eri paikkakun-
tien edustajat ja näistä kävi sel-
väksi, että yhteenliittyneitten
kaupaseurojen yhteisenä pää-
määränä on taistella työväenjär-
jestöjä vastaan ja ne, jos vain
mahdollista, hävittää tykkäänän
perustuksiaan myöten.

Oletettiin esitti San Franciscon
edustaja, Robert Newton Lynch,
mitenkä hänen kotikaupungissaan
oli työläisiä vastaan taistel-
tu erikoisesti säätämällä lakko-
voimiksi ja tekemällä mahdolli-
suutensa suoranaisten boikotin.
"Koska ne kumpikin vaihtoehto-
vat yhteiskuntaa yleensä", ku-
ten hänen sanansa kuuluivat, "ei-
kä vain työnantajia", ja saman-
suuntaisiin toimenpiteisiin ker-
tot puhuja ryhdytyn Oaklandissa,
Los Angelesissa ja Stocktonissa.

Puhuja koetti puhaltua portlandilaisiin "veljiin" innos-
tusta, jotta nämä Portlandissa
parhailaan käynnissä olevan
taistelun aikana tarkkaavaisi-
toimisivat yleisön mielipiteen
muokkaamiseksi suotuisaksi lak-
kovahtimiseksi, mikä puhujan
mielestä suuresti "edistää teol-
lusrauhaa työnantajien ja työ-
läisten välillä".

Puheen jälkeen päättivät port-
landilaiset kaupaseuraan kuulu-
vat kapitalistit mieskohtaisesti
"kaikin voimin käydä toimimaan
lakkovaltiokunnan aikaansaami-
seksi, jotta Portlandista tulisi
kaupunki, jossa teollisuusrauha
ja kehitys vallitsee", eli työläis-
ten näkökannalta katsottuna
kaupunki, jossa työläisillä ei ole
mitään mahdollisuutta saada o-
losuhteitaan korjattua, tai muu-
tenkaan ääntänsä kuuluville.

Samaan suuntaan toimivat
kaikkien länsirannikon kaupun-
kien yhteenliittynyt kapitalistit
niitten "sydämläisten" vakuutte-
litten mukaan, joita he kohteli-
aisuusina toisilleen tässä Port-
landissa pitämässään juhlassa ja
kelivat. Toiminnan keskipiste-
nä on nyt San Francisco, missä
m.m. tällä kertaa saman kauppa-
seuran toimesta käydään oikeus-
taistelua Mooneyta ja hänen o-
satovereitaan vastaan. Kapitali-
stit ovat kuitenkin pitkin lin-
jaa ryhtyneet työläisvastaiseen
toimintaan eritoten jokaisessa
linnalaajakunnassa ja kaupun-
ginhallituksessa, mistä puhaista
koko nykyisen sodan aikana niin
monenmoisia esimerkkejä on
saatu havainnollisesti kokea.

Villa valloittanut kaupungin

Yhdysvaltain rajalla oleva
Ojina joutunut Villan
joukkojen käsiin.

Presidio, 30 p. toukok. — Ai-
kusin tänään valloitti Villan so-
tajoukkoihin kuuluva joukko ra-
jalla olevan Ojigan kaupungin.
Noin 200 Villan sotilasta tunkeu-
tti kauppaan, johon oli jäänyt
vartioksi ainoastaan 75 Carran-
zan sotilasta, muu joukko kun
oli mennyt etelämpään autta-
maan Carranzan kenraaleja saa-
maan kiinni Villan joukkoa, Oji-
nagan vartiosta 50 kahla-
si Rio Grande-joen Yhdysval-
tain puolelle. Tappelussa Villan
joukkojen kanssa kauppaan hal-
litsimisesta ilmoitetaan 16 Car-
ranzan sotilasta saaneen surman-
sa ja loput vartiosta ovat antau-
tuneet Villan vangeiksi.

Ranskan sos. ottavat osaa kansainväli- seen neuvot- teluun

Parisi, 30 p. toukok. — Rans-
kan sosialistipuolue on päättänyt
yhtyä Venäjän sosialistien kutsu-
maan kansainväliseen neuvotte-
luskokoukseen. Pietariin työväen
ja sotilasten edustajien puoles-
ta ovat Moutet ja Cachin, venä-
laisten edustajat, jotka olivat
saapuneet Ranskaan kehotta-
maan ranskalaisia lähettämään
edustajansa yhteiseen neuvotte-
luskokoukseen lähettäneet seu-
raavan tiedonannon:

"Me ilmoitamme teille ilolla,
että Ranskan sosialistipuolueen
kansalliskomitea on sen jätystä,
kun selitimme heille asiamme,
yksimielisesti päättänyt hyväk-
syä meidän tuomamme kutsun
ottamaan osaa Venäjän sosialis-
tien johtamaan sosialistien kan-
sainväliseen neuvottelukokouk-
seen tarkoitusella saada aikaan
rauha kansojen oikeuksille niillä
maailmanrauha niillä perusteilla,
jotka olette hyväksyneet."

Samalla päättivät ranskalaiset
valita edustajat ja lähettää ne
niin pian kuin mahdollista Tuk-
holmaan siellä pidettäviin val-
misteluneuvotteluihin.

Saksan edustajat matkalla Tuk- holmaan

Köpenhamina, 30 p. toukok. —
Saksan sosialistien edustajat
matkallaan Tukholmaan, sosia-
listien rauhanneuvottelukokouk-
seen saapuivat tänne. Scheide-
mannin, tietojen mukaan on ollut
tällä jo huikan aikaisemmin pi-
tään neuvottelussa sveitsiläisten
kanssa. Scheidemann ilmaisi
mielihyväänsä Ranskan sosialis-
tien päätöksen johdosta. Asia-
sta keskusteltaessa hän sanoi m.
m.:

(Jatkoa kolmannella sivulla)

Pyörremyrsky raivon- nut etelänkin valtioissa

Memphis, Tenn., toukok. 28
p. — Eilisen päivän ja viime
yön aikana raivosi pyörremyrsky
viidessä etelän valtioissa tappaen
kaikkiaan ihmisiä 115 ja haavoit-
taen noin 300. Myrsky tuli
pohjoisesta, missä se edellisenä
päivänä oli sadottanut ihmisiä tap-
paut ja haavoittanut tuhansia.
Pahimmin raivosi myrsky Hick-
manin kaupungissa, Ky., missä
naisen kymmentä ihmistä ilmo-
telan saaneen surmansa. Myrsky
oli erittäin ankara myöskin
Clintonissa, Ledfordissa ja Mis-
sissippi-kauntissa. Koillisosassa
Arkansas-valtiota tappoi myrsky
sieltä saapuneen ilmoituksen mu-
kaan 10 ja haavoitti 29 henkilöä.
Manillaassa on 6 henkilöä saanut
surmansa ja Brudetessa ja Clear
Lakessa kummassakin kaksi.

Alabamasta saapuneitten tietojen
mukaan on siellä Jefferson
ja Blount kanteissa 31 saanut
surmansa, Severyssä 8, Village
Springissä ja Bardfoudissa yh-
teensä 17. Carbon Hillissä 4 ja
Sylvaagassa ja Bibbvillessä
kummassakin yksi. Tennessees-
sä iski myrsky Tipton, Dyer ja
Carroll kaunteihin, missä se tap-
poi useita kymmeniä henkilöitä.
Dyersburgissa kuoli sitäpaitsi
8, Cates Lakessa 6, Trezevan-
tissa 4, Antiochessa 2 ja Sha-
ronissa 2.

Kaikkiaan on pyörremyrsky
tähän mennessä raivonnut 8 val-
tiosta tappaen ihmisiä sadottain
ja haavoittanut parisen tuhatta.
Kodittomiksi on joutunut useita
tuhansia, niinpä yksistään Illi-
noisissa 5,500.

Unkarin uusi pää- ministeri

Zurich, Sveitsi, 30 p. toukok. —
Virallisesti on tiedotettu Bu-
dapestista, että Unkarin päämi-
nisteriksi kreivi Tiszan tilalle on
asetettu kreivi Julius Andrássy.
Andrássy kuuluu vapamieliseen
puolueeseen.

Asevelvollisuuslain käytäntöönpanoa vastus- tetaan kautta maan

Verenvuodatusta Jeromen lakossa

Jerome, Ariz., toukok. 29 p. —
Tänä iltana ammuttiin täällä
kaksi rikkuria kuoliaaksi, kol-
matta haavoitettiin, ehkä kuole-
tavasti ja neljättä, erästä kaivos-
vartiota, ammuttiin jalkaan kun
nämä palohälytyksen kuulles-
saan riensivät rautatieasemalle,
mistä palohälytys oli annettu.

Jerome, Ariz., toukok. 30 p. —
Tanaan sotavirastolle lähetetys-
sä selostuksessa mainitaan, että
koronerin tutkimuksessa on käynyt
selville, että ampuminen tapahtui
"erehdyksessä". Ampuja on
deputisheriifi, Eugene Perry, joka
innostui ampumaan pimeään,
mistä hän väittää useitten kuu-
lien itseään kohden lentäneen.

Sotaväkeä pyydetty lakkoalueelle

Jerome, Ariz., toukok. 30 p. —
United Verde kuparikaivoksen
johtajan, J. W. Clarkin, pyynn-
östä on everstiluutnantti, J. J.
Hornbrook, muodollisesti esi-
tännyt valtion kuvernöörille pyyn-
nön sotaväen lähettämisestä lak-
koalueelle "omaisuutta ja henkiä
suojelmaan", koska "lakossa o-
leva rosakajoukko oli ampunut
kaksi miestä". — Tämä muodol-
linen pyyntö oli nähtävästi en-
nen koronerin tutkintoa, mikä
saattaa vahvasti epäilemään, että
kysymyksessä on suoranainen,
vaikkakin huonosti omistunut
provokaatio muodollisen syyn
saamiseksi sotaväen paikalle lä-
hettämiseen.

(Jatkoa kolmannella sivulla)

Hampton Roadsin laivatelakoilla lakko

Hallituksella kiire saada lakko
sovittua.

Newport News, Va., toukok.
29 p. — Eilen julkaisemassa il-
motuksen mukaan menivät
Hampton Roadsin Newport
News Shipbuilding & Drydock
Companyn konetyöläiset tänään
lakkoon kun isännistö kieltäytyi
kohottamasta palkkoja. Kysy-
myksessä oleva laivatelakka val-
mistaa parhailaan \$80,000,000
edestä sotalaivoja hallitukselle
ja näistä on kaksi dreadnoughtia.

Työdepartementti lakon syitä selittämässä

"Washington, toukok. 29 p. —
Kaikenkarvaiset rekisteröimise-
telöt, vakooilusalaliittoutumasta
ja sotavastainen kiihotus on sot-
kettuneena lakkoon, joka uhkaa
panna piloilte koko hallituksen
suunnitelman laivaston raken-
nuttamisen jouduttamiseksi.
"Kaikista hallituksen äärimäi-
sistä toimenpiteistä huolimatta,
lopetti tänään työnsä suuri jouk-
ko ammattitaitoisia työläisiä,
joitten tilalle ei mitenkään voi
heti saada toisia työläisiä, halli-
tukselle kiireisesti rakennettavil-
la sotalaivoilla Newport News
Shipbuilding & Drydock Compan-
yn telakoilla, Hampton Roadsin-
issa."

Gompers saanut "rukkaset"

"Työläiset hylkäsivät kaikki
Samuel Gompersin, A. F. of L. n
presidentin ja kansallisen puo-
lusneuvoston jäsenen, sovitte-
lyuritykset. Lakkoapaikalle ovat
riittäneet työriitojen sovittelija,
F. O. Lewis, ja työdepartemen-
tin sihtööri, Wilson, tarkotuk-
sella saada aikaan uusi työso-
pimus." — Siinä tapauksessa ettei
lakkoa pian soviita uhkaa hallitus
ottaa laivatelakan haltuunsa.

Brasilian edustajaka- mari äänestänyt sodan puolesta

Rio de Janeiro, toukok. 29 p. —
Eilen äänesti Brasilian edus-
tajakamari ensi lukemisessa 136
äänellä 3 vastaan kumoon sen
lakisäädöksen, jolla maalisk. 25
p. päätettiin pysyä puolueetto-
mina Yhdysvaltain ja Saksan vä-
lisen sodan aikana. Samaan la-
kisäädökseen tehtiin lisäys, jolla
peruutetaan myöskin se päätös,
jonka mukaan liittolaisten ja
Euroopan keskusvaltojen välises-
sä sodassa päätettiin pysyä puolue-
ettomina. Tämä toimenpide
merkitsee jo sinänsä samaa kuin
sodanjulistus, joka tulee seuraav-
na kunhan lakimääräiset muo-
dolisundet on käyty läpi. Saksan
Brasilian satamissa olevien kaup-
palaivojen takavarikoimiseen
ryhdytään myöskin. Niitten
tonnilluku nousee yhteensä 250,
000.

Chilenkin huhuillaan yhtyvän sotaan.

Chilestä saapuneitten tietojen
mukaan ollaan sielläkin puuha-
sa ryhtyä sotaan Saksaa vastaan.
Jotkut Chilen huomattavat sa-
nomalehdet ovat viime päivinä
hyvin innostuneissa äänilajissa
puhuneet sotaan yhtymisestä
"yleisamerikalaisuuden ja Mon-
roe-opin toteuttamisen" nimessä.

Kutsunnan alaiset eivät saa enää poistua maasta

San Francisco, 29 p. toukok. —
Mitään laivayhtiöitä, jotka ovat
tältä purjehtineet merimatalle,
joka tulee kestämään yli kesä-
kuun 5 p. takia eivät ehdi ame-
rikalaisen satamaan ennen sitä,
eivät ole ottaneet merimiehiä il-
man kutsuntakirjoituksesta an-
nettua todistuskorttia. Höyry-
laiva Senatorilta lähetettiin ei-
len 15 miestä kutsuntakirjoitus-
konttoriin.